

ZPRAVODAJ

NEWSLETTER

3

המוזיאון
היהודי
בפראג

2010

THE JEWISH
MUSEUM
IN PRAGUE

VÝSTAVY

„Od té doby věřím na osud...“ *Transporty protektorátních Židů do Běloruska v letech 1941–1942 v Galerii Roberta Guttmana*

Dějiny šoa českých a moravských Židů jsou pro veřejnost spojeny především s pojmy ghetta v Terezíně a koncentračního tábora Osvětim-Birkenau. Stranou zájmu doposud zůstaly deportace vězňů do ghett, táborů nucených prací a koncentračních a vyhlazovacích táborů v oblasti Pobaltí, obsazených území Polska a Běloruska. Do těchto míst byla během jediného roku násilně odvezena více než polovina všech českých a moravských Židů, 48 991 jich bylo zavražděno, přežilo pouhých 549.

Právě jejich neznámé tragické příběhy dokumentuje a vůbec poprvé představuje české veřejnosti výstavní cyklus Židovského muzea v Praze „Od té doby věřím na osud...“. Úvodní díl, představený v Galerii Roberta Guttmana v roce 2005, přiblížil deportace českých Židů do Pobaltí. Následně v roce 2007 jsme seznámili veřejnost s osudy transportů, jejichž cílem bylo okupované území Polska. Závěrečný díl cyklu, který je v galerii k vidění od 29. července letošního roku do 30. ledna 2011, pak připomíná

EXHIBITIONS

“Since then I believe in fate...” *Transports of Protectorate Jews to Byelorussia, 1941–1942, at the Robert Guttman Gallery*

In the public's eye, the Shoah against the Jews of Bohemia and Moravia is associated mainly with the Terezin ghetto and the Auschwitz-Birkenau death camp. Less well known are the deportations of Jewish prisoners to other ghettos, forced labour camps and concentration camps in the Baltic States and Nazi-occupied Poland and Byelorussia. During a single year, more than a half of all Jews from Bohemia and Moravia were dispatched to these places; 48,991 were murdered, only 549 survived.

It is these unknown tragic stories that are documented and presented to the public for the first time ever in the Jewish Museum's exhibition series “Since then I believe in fate...”. The first part of the series, which was shown at the Robert Guttman Gallery in 2005, focused on the deportation of Czech Jews to the Baltic States. The second, in 2007, dealt with the fate of the transports to Nazi-occupied Poland. The third and final part of the series, which is on view at the gallery between 29 July 2010 and 30 January

Z vernisáže výstavy v Galerii Roberta Guttmana.
Private view of the exhibition at the Robert Guttman Gallery.

příběhy lidí, kteří zmizeli na území obsazeného Běloruska.

Ghetto Minsk, vyhlazovací tábor v Malém Trostinci a železniční zastávka v Baranoviči se staly místem, kde bylo zavražděno 6981 našich židovských spoluobčanů. Konce války se dožilo jen dvaadvacet deportovaných. Oficiální snímky nacistické propagandy, fotografie pocházející ze soukromých alb, dokumentární záběry osvobozenecích armád, to vše na výstavě dokresluje nejen realitu všedního dne, ale vystihuje i atmosféru pocitů strachu, beznaděje, cynismu a krutosti. Díky spolupráci s dokumentaristou Lukášem Příbylem, tvůrcem mezinárodně oceněné filmové tetralogie *Zapomenuté transporty*, byla navíc část filmového materiálu autorem sestřihána přímo pro výstavu. Na několik otázek k ní nám odpověděla její kurátorka Jana Šplíchalová.

Mohla bys přiblížit, jaký osud čekal české a moravské Židy, když přijeli transporty do Běloruska?

Vězni z prvního transportu, který odjžděl 16. listopadu 1941 přímo z Brna, se stali nedobrovolnými obyvateli minského ghetta. Společně s německými a rakouskými Židy měli zpočátku ještě zdánlivou možnost přežít, kolony práce-schopných vězňů denně vycházely na nucené práce. Řada lidí však nepřežila kruté životní podmínky v ghettu, mnozí byli zastřeleni na ulici i v domech. Nejobávanější však byly tzv. „akce“. Během nich byli vězni nahnáni na nákladní auta a odvezeni za město, kde byli postřeleni nebo zahynuli v pojízdných plynových komorách. Přesto právě z tohoto prvního transportu se dožilo osvobození nejvíce vězňů: z celkového počtu dvaceti dvou přeživších jich bylo třináct.

Údajný snímek plynového vozu s krycím označením, Simon Wiesenthal Archiv, Wien.
Photo of an alleged gas van, disguised from the outside, Simon Wiesenthal Archiv, Wien.

Oproti tomu deportovaní, kteří vystoupili na louce uprostřed krásné krajiny nedaleko Minsku, netušili, že během pár hodin se jejich osudy uzavřou. Jen hrstka vybraných vězňů se směla podílet na chodu koncentračního a vyhlazovacího tábora Malý Trostinec. Všichni ostatní zde byli zavražděni. V městečku Baranoviči byl během jediného odpoledne vyražěn celý transport, kterým z terezínského ghetta odjelo tisíc lidí.

2011, looks at the stories of people who disappeared in Nazi-occupied Byelorussia.

In total, 6,981 Jews from Bohemia and Moravia were murdered at the Minsk ghetto, the Maly Trostinets death camp and the Baranoviči railway station. Only 22 of these deportees survived the war. Nazi propaganda photos, private album photos and documentary photos taken by the armies of liberation not only add to the everyday reality but also capture the atmosphere of the fear, hopelessness, cynicism and brutality. Thanks to a collaboration with documentary filmmaker Lukáš Příbyl, the director of the four-part documentary *Forgotten Transports*, some of his film material was edited for use in this exhibition. The curator Jana Šplíchalová responds to a few questions below.

What fate was in store for Bohemian and Moravian Jews when they were deported to Byelorussia?

The prisoners on the first transport who left Brno on 16 November 1941 were forced into the Minsk ghetto. Together with German and Austrian Jews, they initially seemed to have a chance of survival; convoys of prisoners who were fit to work went out every day to do forced labour. A number of people, however, did not survive because of the harsh living conditions in the ghetto, and many were shot in the streets and in their homes. What they most feared were the so-called 'operations', during which prisoners were herded onto trucks, taken outside the town and shot, or else they were gassed in mobile gas chambers. Despite this, the largest number of those who lived to see liberation were from this first transport: 13 of the 22 survivors.

By contrast, the deportees who stepped out into a meadow amid beautiful countryside near Minsk did not suspect that they would perish in just a few hours. Only a handful of selected prisoners were allowed to contribute to operations at the Maly Trostinets concentration and death camp. All the others were murdered there. An entire transport of one thousand people from the Terezín ghetto were slaughtered in a single afternoon in the town of Baranoviči.

Of the 7,000 Jews deported from the Czech lands to Byelorussia, only 22 survived. How was it possible to put their stories together?

Searching for documents relating to the deportation of Jews to the occupied territories of Eastern Europe in 1941–42 was basically the most difficult task of the exhibition project. Only rarely do contemporary documents contain any direct information about the physical liquidation of Jews; these operations were often referred to in code and with euphemisms. The vast majority of the archive documents were destroyed by the Nazis. The basic research material is provided by the files of the Zentral Stelle der Landesjustizverwaltung zur Aufklärung nationalsozialistischen Verbrechen Ludwigsburg (Central Office of the State Justice Administration for the Investigation of National Socialist Crimes in Ludwigsburg, Germany). By doing cross searches there, you can assign the names of perpetrators and victims to particular localities as they appear in the relevant trial records. Seeking out this primary information is a very lengthy and time-consuming process. Specific trial transcripts can then be studied at the External Office of the Bundesarchiv in Ludwigsburg. To give you an idea of the scale, records from a single trial are kept in dozens of file boxes. The testimonies from

Ze sedmi tisíc Židů z českých zemí deportovaných do Běloruska přežily jen dvě desítky. Jak se ti podařilo zrekonstruovat jejich příběhy?

Vyhledávání dokumentů k tématu deportací židovského obyvatelstva v období 1941–1942 na obsazená východní území bylo v podstatě nejnáročnějším úkolem výstavního projektu. Dobové materiály obsahují přímé informace o fyzické likvidaci židovského obyvatelstva jen sporadicky, často se pro tyto akce používaly šifry či dokonce eufemismy. Valná část archivní dokumentace byla nacisty zničena. Výchozí materiál pro studium poskytují kartotéky Zentral Stelle der Landesjustizverwaltung zur Aufklärung nationalsozialistischen Verbrechen Ludwigsburg (Ústředna zemských justičních správ pro objasnění nacistických zločinů se sídlem v Ludwigsburgu), kde je možné křížovým vyhledáváním lokalitám přiřadit jména pachatelů i obětí tak, jak se vyskytují v záznamech z procesů. Vyhledávání těchto primárních informací je velmi zdoluhavé, pracné a časově náročné. Vybrané kopie z procesů je pak možné studovat v pobočce Bundesarchivu v Ludwigsburgu. Pro ilustraci: spisy z jednoho procesu jsou uloženy v desítkách kartonů. Výpovědi z těchto procesů jsou exaktní, každý spis je doprovázen komentářem historika, který připravoval otázky pro soudní procesy, případně korigoval faktografická nedorozumění. V zemských archívech jsou uloženy také fotografické přílohy, tzv. „Lichtbildmappen“, které jsou často jediným známým obrazovým svědectvím místa činu: personálu SS, členů posádky, jejich rodin, objevují se i záběry budov, vězňů při práci, sklady ukradeného majetku apod. Všechny tyto materiály sloužily při přípravě výstavy jako podkladové a výchozí. Jejím osou jsou však autentické výpovědi vězňů, jak je natočil kolega Lukáš Příbyl, případně záznamy těchto rozhovorů uložené v našem oddělení pro dějiny šoa.

Setkala ses s některým z vězňů, kteří přežili?

Největší kus práce odvedl Lukáš Příbyl, jehož zájem o osudy zapomenutých transportů byl vlastně impulzem k uspořádání našeho výstavního cyklu. Téměř detektivním způsobem se mu podařilo vyhledat bývalé vězně takřka po celém světě. Já jsem měla možnost se osobně setkat mezi dalšími například s jedním z hamburských vězňů, který přežil minské ghetto. Pan Hanuš Münz, který se zachránil útekem z tábora v Malém Trostinci, myslím, na každého zapůsobil jako výjimečná osobnost. Lehce ironické líčení cesty, prvotní překvapení a neschopnost uvěřit vraždění spoluvězňů v autech, která vypadala jako stěhovací,

Hanuš Münz před válkou. Národní archiv Praha.
Hanus Münz before the war. National Archives, Prague.

these trials are precise; each record is provided with comments by the historian who prepared questions for the court trials or clarified misunderstandings and corrected facts. Town and city archives also contain photographic supplements (*Lichtbildmappen*), which are often the only known pictorial evidence of the sites involved: photographs of SS officers, staff and their family members, buildings, prisoners at work, warehouses full of stolen items, etc. All of these records were used as basic material for the preparation of the exhibition in Prague. At the core of the show, however, are authentic testimonies of prisoners that were documented by my colleague Lukáš Příbyl and the transcripts of these interviews in our Shoah history department.

Did you meet with any of the prisoners who survived?

The bulk of the work was done by Lukáš Příbyl, whose interest in the fate of the lost transports was the actual impulse for putting together our exhibition series. Through detective-like work, he managed to trace former prisoners from all over the world. I had the opportunity to meet in person with others, for example with one of the Hamburg prisoners who survived the Minsk ghetto. Hanuš Münz, who escaped from the Maly Trostinetz camp, struck everyone as an exceptional person. Lukáš Příbyl managed to convey a lot in his interview with Mr. Münz – the slightly ironic way the deportation journey is described, the initial sense of surprise and the inability to believe that prisoners were being murdered in what looked like removal vans and the matter-of-fact description of the horrors taking place around him. It is to Lukáš Příbyl's credit that all the respondents were so spontaneous and open.

Exhibition *Who Will Find a Brave Woman... The Story of Hana Volavková (1904–1985) at the Prague Education and Culture Centre*

An exhibition that commemorates the life and work of Hana Volavková is on view at our Education and Culture Centre between 14 September and 29 October. This distinguished art historian and long-term director of the Jewish Museum left an indelible mark on its turbulent history in 1943–61 and was to have a lasting influence on it. Part of a series dedicated to the museum's luminaries, this show includes a wide range of photographs and artworks that document Volavková's work. Although the exhibition space is relatively small, more than 120 pictures are on display. A lot of this material is being exhibited for the first time. Of particular interest are designs for the Pinkas Synagogue Memorial by Jiří John and Václav Bošтик and artworks documenting Czech and Slovak Jewish monuments. Wide use was also made of the Volavková Family Archive and our photo archive in putting together a portrayal of this fascinating figure. In addition to her personal life, this show also looks at Volavková's specialist activities and her most successful projects.

Volavková's son Jan Volavka, great-nephew Michal Šroněk and the exhibition curator Magda Veselská talked about Hana Volavková at a commemorative event held at the Education and Culture Centre on 14 September.

The Man Who Never Gave Up. The Story of Josef Polák (1886–1945) in Berlin

On 27 September, the Czech Embassy in Berlin, in association with Neue Synagoge Berlin – Centrum Judaicum, held a private view

a zároveň věcný popis hrůz, které se kolem něj odehrávaly, dle mého nejlépe dokázal zachytit v rozhovoru s panem Münzem právě Lukáš Příbyl. Spontánnost a otevřenost všech respondentů je bezesporu jeho zásluha.

Výstava Ženu statečnou kdo nalezne... Příběh Hany Volavkové (1904–1985) v pražském Vzdělávacím a kulturním centru

Židovské muzeum v Praze představuje od 14. září do 29. října ve svém Vzdělávacím a kulturním centru ojedinělou výstavu, která připomíná osobnost a dílo jeho významné pracovnice a dlou-

of our travelling exhibition *The Man Who Never Gave Up. The Story of Josef Polák (1886–1945)*, which was on display until 15 October. This show comprises 11 panels that document the life and work of Josef Polák, the distinguished art historian, museum specialist and organizer of cultural life in pre-war Czechoslovakia who had a considerable influence on the Jewish Museum in Prague. The catalogue for the exhibition, which was first shown five years ago at the Robert Guttmann Gallery, received a special prize in the 2005 Gloria Musaealis competition for the Museum Publication of the Year category.

Vzpomínkový večer ve Vzdělávacím a kulturním centru. (Zleva) Jan Volavka, moderátor večera Petr Brod, Michal Šroněk a Magda Veselská.

Commemorative event at the Education and Culture Centre. (From left) Jan Volavka, moderator Petr Brod, Michal Šroněk and Magda Veselská.

holeté ředitelky, vynikající historičky umění Hany Volavkové, která se nesmazatelným způsobem zapsala do pohnutých dějin této instituce v letech 1943–1961 a vtiskla mu podobu a náplň, jež má dodnes. Návštěvníci výstavy, která je součástí cyklu věnovaného významným osobnostem muzea, se mohou seznámit mimo jiné s rozsáhlou fotografickou i uměleckou dokumentací aktivit Hany Volavkové; na poměrně malém prostoru je k vidění více než sto dvacet obrázků. Množství tohoto materiálu vystavuje muzeum vůbec poprvé.

Divácky atraktivní jsou návrhy pro památník v Pinkasově synagoze od Jiřího Johna a Václava Boštika nebo umělecká dokumentace českých i slovenských židovských památek. Při portrétování této fascinující osobnosti byl bohatě využit také rodinný a muzejní fotoarchiv, který vydal některé ze svých pokladů. Kromě osobního příběhu představuje výstava také odborné aktivity Hany Volavkové a její neúspěšnější realizované záměry.

Vzdělávací a kulturní centrum navíc 14. září uspořádalo večer, během něhož na Hanu Volavkovou vzpomínal její syn Jan Volavka, prasnovec Michal Šroněk a kurátorka výstavy Magda Veselská.

Muž, který si nedal pokoj. Příběh Josefa Poláka (1886–1945) v Berlíně

Velvyslanectví České republiky v Berlíně uspořádalo 27. září ve spolupráci s nadací Neue Synagoge Berlin – Centrum Judaicum (Nová sy-

EXCLUSIVE MUSIC PROJECT – ABRAHAM INC.

The klezmer-funk band Abraham Inc. gave a premier performance at Prague's Lucerna Music Bar on 12 July as part of the United Islands Reloaded Series. Canadian DJ Socalled, one of the band's key members, presented a new project and was joined by two music legends, clarinetist David Krakauer and trombonist Fred Wesley. The concert received promotional support from the Jewish Museum.

Koncert skupiny Abraham Inc. (Foto D. Čecháková).
Abraham Inc. in concert. (Photo by D. Čecháková).

A WEEK OF JEWISH CULTURE IN HOLEŠOV

The 10th annual Week of Jewish Culture Festival took place in Holešov between the 25th and 31st of July. Festival goers were treated to a series of concerts, talks and dance performances

magoga Berlín – Centrum Judaicum) vernisáž putovní výstavy Židovského muzea *Muž, který si nedal pokoj. Příběh Josefa Poláka (1886–1945)*, která byla k vidění do 15. října. Výstava čítá jedenáct panelů zobrazujících život a dílo Josefa Poláka, významného historika umění, muzejníka a organizátora kulturního života v předválečném Československu, který výrazným způsobem ovlivnil podobu Židovského muzea v Praze. Stejnomený katalog k výstavě, jež byla poprvé k vidění před pěti lety v muzejní Galerii Roberta Guttmanna, obdržel zvláštní cenu Gloria Musealis v kategorii Muzejní publikace roku 2005.

EXKLUZIVNÍ HUDEBNÍ PROJEKT ABRAHAM INC.

V Lucerna Music Baru v Praze uvedl festival United Islands 12. července v rámci koncertní série United Islands Reloaded premiéru koncertu skupiny Abraham Inc. S novým projektem se během večera představil kanadský hudebník Socalled, který je jednou z hlavních postav této hudební formace. K němu se ještě připojily dvě výrazné hudební osobnosti, klarinetista David Krakauer a trombonista Fred Wesley. Židovské muzeum koncert podpořilo.

TÝDEN ŽIDOVSKÉ KULTURY V HOLEŠOVĚ

Od 25. do 31. července proběhl letos již 10. ročník festivalu Týden židovské kultury v Holešově. V Šachově synagoze, Kině Svět či v prostorách holešovského zámku měli účastníci festivalu možnost zavítat na sérii koncertů, přednášek a tanečních vystoupení. Akce byla pořádána pod záštitou starosty města Holešova Zdeňka Janalíka, předsedkyně Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Miroslavy Němcové, hejtmana Zlínského kraje, Ministerstva kultury

at the Shakh Synagogue, Svět Cinema and Holešov Chateau. The event was held under the auspices of the Mayor of Holešov Zdeněk Janalík, the Speaker of the Czech Chamber of Deputies Miroslava Němcová, the Governor of the Zlín Region, the Czech Ministry of Culture and the Israeli Embassy. It also received financial support from the Jewish Museum.

Taneční soubor RUT Prostějov. (Foto B. Winklerová).
RUT Prostějov dance group. (Photo by B. Winklerová).

NEWS FROM THE EDUCATION AND CULTURE CENTRE

European Day of Jewish Culture in Prague and Brno

The European Day of Jewish Culture is held each year by the European Association for the Preservation and Promotion of Jewish Culture and Heritage. On 6 September, as part of this event, our Prague Education and Culture Centre hosted a lecture by Arno Pařík on the topic of Judaism and fine art. On 19 September, the Brno office of the Education and Culture Centre put on a wide-ranging programme to mark this event. After a demonstration of Jewish bread (*challah*) making, the centre presented the Brno Jewish Community Library. Guided tours of Brno Syna-

Z Evropského dne židovské kultury v Brně.
From the European Day of Jewish Culture in Brno.

a Velvyslanectví Státu Izrael. Festival také podpořilo Židovské muzeum v Praze.

NOVINKY ZE VZDĚLÁVACÍHO A KULTURNÍHO CENTRA

Evropský den židovské kultury v Praze a Brně

Evropská asociace pro uchování a podporu židovské kultury a dědictví každý rok vyhláší Evropský den židovské kultury, kterým se snaží o podporu a záchranu židovských památek a židovské kultury v Evropě. Pražské Vzdělávací

gogue and the local Jewish cemetery also met with great interest. The entire event culminated with a concert in Brno Synagogue by cellist Jan Škrdlík and pianist Šárka Bezperáková who performed works by Beethoven, Debussy and Martinů.

Ivan Klíma in Brno

On 21 September, the Brno office of our Education and Culture Centre hosted an engaging talk by the writer Ivan Klíma, who presented his

Ivan Klíma a Erika Bezdíčková při prezentaci knihy v Brně.
Ivan Klíma and Erika Bezdíčková at a book presentation in Brno.

a kulturní centrum v rámci této akce uspořádalo 6. září přednášku Arna Pařika na téma *Judaismus a výtvarné umění*. Brněnská pobočka Vzdělávacího a kulturního centra se k tomuto významnému dni připojila v neděli 19. září, kdy nabídla veřejnosti pestrý program. Ráno ve svých prostorách uspořádala ukázkou výroby a pečení židovského chleba – chaly, poté představila knihovnu Židovské obce Brno. Tradičně s velkým zájmem se též setkaly komentované prohlídky brněnské synagogy a židovského hřbitova. Celá akce pak byla završena v brněnské synagoze koncertem violoncellisty Jana Škrdlíka a klavíristky Šárky

two books of memoirs, *My Crazy Century*. The first of these was published last year and received the Magnesia Litera Award for Non-Fiction. The talk was moderated by Erika Bezdíčková.

HEVREH ENSEMBLE IN CONCERT

On 12 September, a concert was held in the Spanish Synagogue for members of the Prague Jewish community. Compositions inspired by Jewish mysticism and themes from religious and racial tolerance with classical, jazz and world music elements were performed by the Hevreh Ensemble from the United States.

Soubor Hevreh Ensemble ve Španělské synagoze.
The Hevreh Ensemble at the Spanish Synagogue.

Bezperákové, na němž zazněly skladby Ludwiga van Beethovena, Clauda Debussyho a Bohuslava Martinů.

Spisovatel Ivan Klíma v Brně

Dne 21. září v sále brněnské pobočky Vzdělávacího a kulturního centra měli možnost

ST. WENCESLAS CELEBRATIONS

A concert was held at the Spanish Synagogue on 21 September as part of the 19th St. Wenceslas International Festival of Religious Art. Israeli singer Jill Rogoff performed songs in Aramaic, Ladino, Yiddish and Hebrew, accompanying herself on guitar and harp.

návštěvníci vyslechnout poutavé vyprávění spisovatele Ivana Klímy, který zde představil své dvě knihy vzpomínek *Moje šílené století*. První z nich vyšla již v loňském roce a byla oceněna literární cenou Magnesia litera v kategorii literatura faktu. Autora představila a celou besedu moderovala Erika Bezdičková.

KONCERT HEVREH ENSEMBLE

V neděli 12. září se konal ve Španělské synagoze koncert pro členy pražské židovské obce. Skladby inspirované židovskou mystikou, náboženstvím a tématem národnostní tolerance a porozumění s prvky klasické hudby, jazzu a world music zahrál americký soubor Hevreh Ensemble.

SVATOVÁCLAVSKÉ SLAVNOSTI

V úterý 21. září proběhl ve Španělské synagoze koncert izraelské hudebnice Jill Rogoff, která zazpívala a zahrála na kytaru a harfu písně v aramejštině, ladino, jidiš a hebrejštině. Koncert se konal v rámci 19. ročníku mezinárodního festivalu duchovního umění Svatováclavské slavnosti.

DNY EVROPSKÉHO DĚDICTVÍ

Židovské muzeum v Praze se letos opět zúčastnilo Dnů evropského dědictví, které od 11. do 19. září pořádalo Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska pod záštitou Rady Evropy a Evropské komise. Židovské muzeum v rámci této akce 15. září zpřístupnilo zdarma židovský hřbitov na Žižkově ze 17. a 18. století. Během jednoho odpoledne tak na něj zavítalo bezmála padesát návštěvníků.

NOVÉ PŘÍRŮSTKY

Rituální kořenka ve tvaru lokomotivy

Jedním z nejzajímavějších letošních přírůstků do sbírkového fondu muzea je stříbrná rituální kořenka, vyrobená technikou filigránu a stylizovaná do podoby parní lokomotivy. Její neobvyklý tvar má původ ve fascinaci tehdejších rychlým rozvojem středoevropských železnic. Zatím jediným známým výrobcem tohoto druhu kořenek je blíže neidentifikovaný stříbrnický mistr EE, pracující v Brně přibližně v rozmezí let 1860–1880. Podle struktury filigránu mu lze připsat i tuto neznámou kořenku. Na rozdíl od obvyklých věžovitých kořenek se tento typ vyskytuje jen ojediněle a ze sbírkového hlediska představuje velmi atraktivní objekt.

VÝZNAMNÉ NÁVŠTĚVY

Září

Delegace ministra zahraničí Státu Izrael Avigдора Liebermana. ➔

EUROPEAN HERITAGE DAYS

We took part for the second time in the European Heritage Days, which were held between the 11th and 19th of September by the Historic Settlement Association of Bohemia, Moravia and Silesia under the auspices of the Council of Europe and the European Commission. On 15 September, as part of this event, we provided free access to the 17th–18th-century Jewish cemetery in Prague–Žižkov, attracting up to 50 visitors on a single afternoon.

NEW ACQUISITIONS

Locomotive-shaped ritual spice box

One of our most interesting acquisitions this year is a silver ritual spice box, decorated with filigree and stylized in the shape of a steam locomotive. Its unusual shape is the result of a fascination with the then rapid development of Central European railways. So far, the only known producer of this kind of spice box is a master silversmith, identified by the initials EE, who worked in Brno in about 1860–80, and judging by the structure of the filigree, this unmarked spice box may be ascribed to him. This type appears far less frequently than the usual tower-shaped spice boxes and is indeed a very attractive collection item.

Rituální kořenka, inv. č. 179.619. Stříbro, filigrán, pravděpodobně Brno mezi 1860–80, výrobcem neznačeno, výška 60 mm.
Ritual spice box, inv. no. 179.619. Silver filigree, probably from Brno, c. 1860–80, unmarked as to maker, height: 60 mm.

PROMINENT VISITS

September

A delegation led by the Israeli Foreign Minister Avigdor Lieberman.

Staňte se součástí týmu instituce pečující o jedinečné památky a živou současnost židovské tradice a kultury!

Společnost přátel Židovského muzea v Praze si klade za cíl napomoci uchování a co nejdříve zpřístupnění vzácných památek pražského Židovského Města. Členství ve Společnosti přátel vám přiblíží bohatství židovské historie, kouzlo židovských tradic i neopakovatelnost židovského umění. Nabídne jedinečná kulturní a společenská setkání, seznámení se zajímavými lidmi, navázání nových kontaktů a přátelství.

Jak se stát členem

Zájemce vyplní přihlášku, která je k dispozici na webových stránkách muzea nebo v Rezervačním centru a zaplatí odpovídající příspěvek v ekonomickém oddělení nebo bankovním převodem.

Členskou kartu, která je nepřenosná, obdržíte v Rezervačním centru muzea nebo poštou.

Pro více informací, prosíme, kontaktujte office@jewishmuseum.cz, tel. 222 749 211.

Become part of a team of an institution that takes care of the unique monuments and the living legacy of Jewish tradition and culture!

The Society of Friends of the Jewish Museum in Prague aims to help preserve and to provide the broadest possible access to the unique monuments of Prague's Jewish Town. Joining the Society of Friends will familiarize you with the richness of Jewish history, the attraction of Jewish traditions and the uniqueness of Jewish art. Being a member, you will be invited to special cultural and social gatherings and you will get to meet interesting people, establish new contacts and make new friends.

How to become a member

Fill in the application form that is available on-line or at the Museum's Reservation Centre and pay the relevant contribution at the Museum's Finance Department or by bank transfer.

The membership card is non-transferable. It can be picked up at the Reservation Centre or delivered by post.

For more information, please contact office@jewishmuseum.cz, tel. +420 222 749 211.

Vydává Židovské muzeum v Praze (založeno v roce 1906), U Staré školy 1, 3, 110 01 Praha 1, IČO 60459263

www.jewishmuseum.cz

Bankovní účet č. 10426398/6200

Commerzbank, Aktiengesellschaft, Jugoslávská 1, 120 21 Praha 2

Pro poskytování darů uvádějte variabilní symbol 1382002

Zpravodaj vychází čtvrtletně, toto číslo vyšlo 15. 10. 2010, MK ČR E16832

Redaktor: Noemi Holeková, Překlad: Stephen Hattersley

Fotografie: K. Bulín, D. Cabanová, D. Čecháková, J. Králová, B. Winklerová

Výroba: LABEL spol. s r. o., Kutná Hora

☆☆☆

Published by the Jewish Museum in Prague (founded in 1906), U Staré školy 1, 3, 110 01 Praha 1, IČO 60459263

www.jewishmuseum.cz

Bank account: 1042639, SWIFT CODE: COBACZPXXXX, IBAN: CZ60 6200 0000 0000 1042 6398 (euro)

1042639, SWIFT CODE: COBACZPXXXX, IBAN: CZ22 6200 0001 0700 1042 6398 (for all foreign currencies except the euro)

Commerzbank, Aktiengesellschaft, Jugoslávská 1, 120 21 Praha 2

The variable symbol no. 1382002 should be stated when making a donation.

The Newsletter is quarterly. This issue was published on 15 October 2010, MK ČR E16832

Editor: Noemi Holeková, Translation: Stephen Hattersley

Photos: K. Bulín, D. Cabanová, D. Čecháková, J. Králová, B. Winklerová

Typeset and printed by LABEL spol. s r. o., Kutná Hora